

Sarajevo, 03.08.2020. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
27.07.2020.- 31.07.2020.

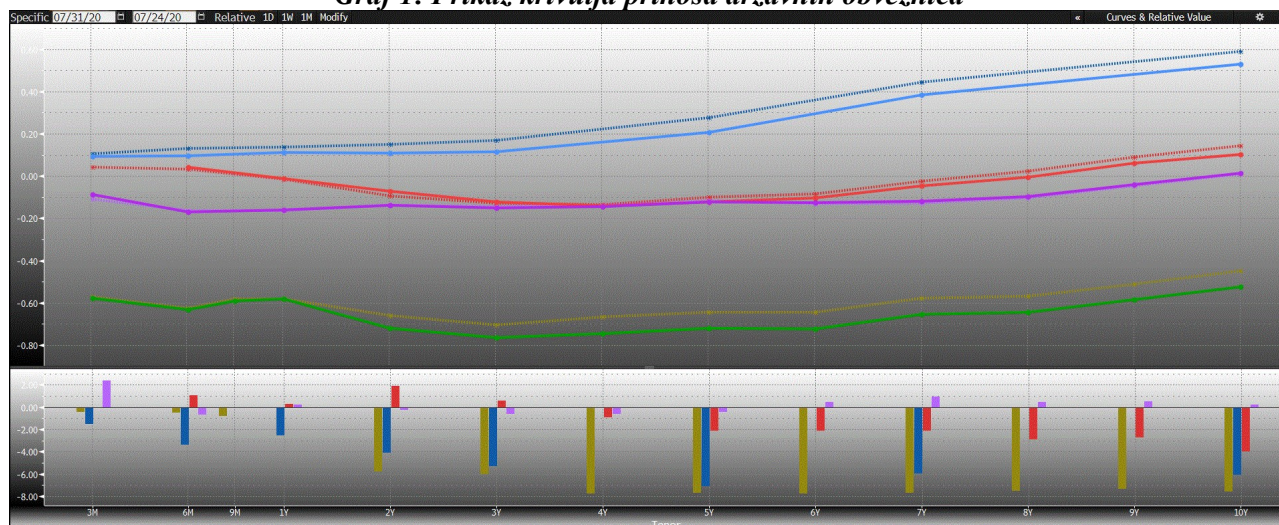
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	24.7.20	-	31.7.20		24.7.20	-	31.7.20		24.7.20	-	31.7.20		24.7.20	-	31.7.20	
2 godine	-0,65	-	-0,71	↘	0,15	-	0,11	↘	-0,09	-	-0,07	↗	-0,13	-	-0,12	↗
5 godina	-0,64	-	-0,72	↘	0,28	-	0,20	↘	-0,10	-	-0,12	↘	-0,11	-	-0,11	→
10 godina	-0,45	-	-0,52	↘	0,59	-	0,53	↘	0,14	-	0,10	↘	0,02	-	0,02	→

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	24.7.20	-	31.7.20
3 mjeseca	-0,547	-	-0,559
6 mjeseci	-0,627	-	-0,632
1 godina	-0,550	-	-0,561

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 31.07.2020. godine (pune linije) i 24.07.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Predsjednica ECB Lagarde je izjavila da ECB treba održavati „sigurnosnu mrežu“ masivnog otkupa obveznica bar do juna 2021. godine sa ciljem podrške ekonomije, čime je potvrdila trenutnu politiku koju ECB provodi. ECB je pozvala kreditore da nastave sa zamrzavanjem plaćanja po osnovu dividendi bar do januara naredne godine, te da budu ekstremno umjereni kada su u pitanju bonusi za zaposlene tokom krize izazvane pandemijom. Preporuke ECB su dizajnirane sa ciljem da se pomogne bankama da apsorbuju gubitke i pruže podršku u kreditiranju tokom krize, koja je Evropu suočila sa ozbiljnom recesijom. Predsjedavajući odbora ECB Enria je izjavio da je izgradnja snažne kapitalne i likvidonosne osnove od posljednje finansijske krize omogućila bankama da tokom krize nastave kreditiranje domaćinstava i biznisa, te na taj način pomognu stabilizaciji realnog sektora ekonomije.

Pojedini analitičari ECB ukazuju na to da bankarski sektor u eurozoni može izdržati stres izazvan pandemijom, ali ukoliko se situacija pogorša, došlo bi do značajnijeg umanjivanja kapitala banaka.

Centralni scenario pokazuje da bi se agregatni kapital mogao smanjiti za oko 1,9% na 12,6%, dok se u pesimističnom scenariju očekuje pad od 5,7% na 8,8% do kraja 2022. godine.

Jedan od kreatora monetarne politike ECB Pablo Hernandez de Cos je pozvao zvaničnike Španije da iskoriste snažan monetarni i fiskalni odgovor eurozone na pandemiju, te da implementiraju ambiciozne i sveobuhvatne ekonomske reforme.

Član Izvršnog odbora ECB Panetta je upozorio da opasnost za eurozonu koja dolazi zbog pandemije još uvijek nije završena, te je dodao da smatra da nema potrebe da se čine bilo kakve izmjene u programu otkupa obveznica. Prema njegovom mišljenju još uvijek je rano proglasiti pobjedu, te je dodao da će ekonomija eurozone vjerovatno zabilježiti kontrakciju u drugom kvartalu tekuće godine. Ekonomija eurozone je prema preliminarnim podacima tokom drugog kvartala zabilježila najdublju kontrakciju ikada, dok je inflacija neočekivano povećana. GDP Njemačke je prema preliminarnim podacima za drugi kvartal zabilježio godišnji pad od 11,7%, dok je kvartalni pad iznosio 10,1%. Ovo je najveći pad ekonomije Njemačke u bar posljednjih 50 godina, što ujedno pojačava izazove sa kojima se Evropa suočava nakon snažnih negativnih uticaja pandemije.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Ifo poslovno povjerenje – Njemačka JUL	89,3	90,5	86,3
2.	GDP (Q/Q) – Njemačka P II KVARTAL	-9,0%	-10,1%	-2,0%
3.	Inflacija (G/G) – Njemačka P JUL	0,1%	-0,1%	0,9%
4.	Stopa nezaposlenosti – Španija II KVARTAL	16,50%	15,33%	14,41%
5.	Maloprodaja (G/G) – Španija JUN	-	-3,3%	-20,1%
6.	Inflacija (G/G) – Španija P JUN	-0,3%	-0,6%	-0,3%
7.	GDP (Q/Q) - Španija P II KVARTAL	-16,6%	-18,5%	-5,2%
8.	GDP (Q/Q) – Austrija P II KVARTAL	-	-10,7%	-2,4%
9.	Povjerenje potrošača – Francuska JUL	99	94	96
10.	GDP (Q/Q) – Francuska P II KVARTAL	-15,2%	-13,8%	-5,9%
11.	GDP (Q/Q) – Italija P II KVARTAL	-15,5%	-12,4%	-5,4%
12.	Inflacija (G/G) – Italija P JUL	-0,2%	0,9%	-0,4%
13.	Povjerenje otrošača – Eurozona F JUL	-	-15,0	-15,0
14.	Stopa nezaposlenosti – Eurozona JUN	7,7%	7,8%	7,7%
15.	GDP (Q/Q) P – Eurozona II KVARTAL	-12,1%	-12,1%	-3,6%
16.	Inflacija (G/G) – Eurozona P II KVARTAL	-14,5%	-15,0%	-3,1%

SAD

Tokom protekle sedmice održan je sastanak FOMC-a na kojem nije došlo do promjene u monetarnoj politici koja se trenutno primjenjuje. Kamatna stopa je zadržana na nivou od blizu nula, dok nije bilo novih saopštenja vezano za monetarnu politiku. Predsjednik Fed-a Powell je izjavio da je put kojim se ekonomija kreće veoma neizvjestan i u velikoj mjeri će zavisi od uspjeha u kontrolisanju virusa, te je naglasio da je broj zaraženih povećan u odnosu na kraj juna, dok se čini da je tempo oporavka sporiji. Powell je dodao da Fed čak i ne razmišlja o povećanju kamatnih stopa, te je dodao da FOMC ima za cilj da završi preispitivanje politike u skorijoj budućnosti, što je u skladu sa tržišnim očekivanjima da će rezultati ove revizije biti objavljeni na sastanku u septembru.

Ministar finansija Mnuchin je izjavio da administracija predsjednika Trumpa i demokrate ostaju podijeljeni kada je u pitanju prijedlog zakona o fiskalnim stimulansima. Mnuchin je dodao da se trenutno ne nalaze ni blizu sporazuma. To znači da će odredbe o osiguranju za slučaj nezaposlenosti isteći.

Republikanci su predstavili stimulativni plan pomoći vrijedan 1 bilion USD koji bi trebalo da reducira hitno osiguranje zbog nezaposlenosti za dvije trećine. Amerikanci bi mogli da dobiju i novi set direktnih uplata od Ministarstva finansija vrijedan 1.200 USD za svaku odraslu osobu, kao i dodatna sredstva za kredite koji bi se usmjerili ka malim kompanijama koje su najteže pogođene pandemijom. Demokrate u Predstavničkom domu Kongresa smatraju da je prijedlog republikanaca nedovoljan za ono što je stvarno potrebno, te tvrde da se oporavak suočava sa novim preprekama zbog povećanog broja zaraženih virusom COVID-19 u brojnim zemljama.

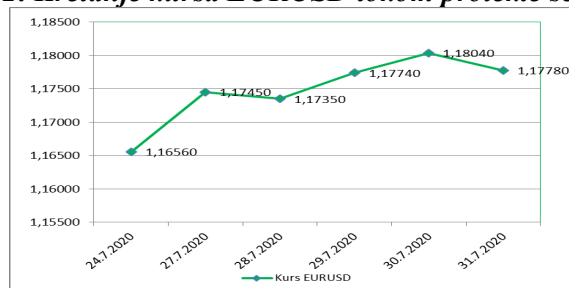
Fitch je smanjio outlook SAD na negativan sa stabilnog zbog pojačanog duga upozoravajući da je povećanje javne potrošnje u borbi sa pandemijom vodilo ugrožavanju javnih finansija, ali je i dalje potvrđen AAA rejting za SAD. Predjednik Fed iz Mineapolisa Kashkari je izjavio da bi ekonomija SAD mogla imati korist od “teškog zatvaranja” koje bi trajalo četiri do šest sedmica, te dodao da Kongres može priuštiti velike sume sredstava sa ciljem prevazilaženja pandemije i pružanja podrške, ističući da bi ekonomija koja je u drugom kvartalu pretrpjela najveći pad od Velike depresije mogla bilježiti snažan rast samo ukoliko bi pandemija bila pod kontrolom. Prema njegovom mišljenju ukoliko se širenje virusa nastavi i ukoliko bude dolazilo do povremenog otvaranja i zatvaranja u narednih godinu ili dvije, što je u potpunosti moguće, moguće je i da se dese brojni bankroti kompanija.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Porudžbine trajnih dobara P JUN	6,9%	7,3%	15,1%
2.	Aktivnost prerađivačkog sektora Fed iz Dalasa JUL	-4,8	-3,0	-6,1
3.	Povjerenje potrošača JUL	95,0	92,6	98,3
4.	Prerađivački sektor Fed iz Ričmonda JUL	5	10	0
4.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite 24.jul	-	-0,8%	4,1%
5.	Zalihe veleprodaje (M/M) P JUN	-0,5%	-2,0%	-1,2%
6.	GDP (Q/Q) P II KVARTAL	-34,5%	32,9%	-5,0%
7.	Lična potrošnja P II KVARTAL	-34,5%	-34,6%	-6,9%
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 25.jul	1.445.000	1.434.000	1.422.000
9.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć 18.jul	16.200.000	17.018.000	16.151.000
10.	PCE deflator (G/G) JUN	0,9%	0,8%	0,5%

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast sa nivoa od 1,1656 na nivo od 1,17780.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Najnovije projekcije EY Item Club ukazuju na to da se output Velike Britanije vjerovatno do kraja 2024. godine neće vratiti na nivoe iz 2019. godine. Ranije se očekivalo da bi GDP iz četvrtog kvartala 2019. godine mogao biti dostignut početkom 2023. godine.

Fitch je upozorio da će uticaj recesije izazvane COVID-19 u 2020. godini biti primjetan u narednim godinama, dok će nivo GDP u najvećim naprednim ekonomijama ostati oko 3% do 4% ispod predkriznog trenda sve do sredine ove dekade. Za deset naprednih ekonomija koje u analizi obuhvata Fitch potencijalni rast za period od 2020. do 2025. godine je u prosjeku oko 0,6% ispod prethodnih petogodišnjih projekcija. Proizvodni potencijal za SAD je revidiran na 1,4% sa 1,9%, za Veliku Britaniju na 0,9% sa 1,6%, a za eurozonu na 0,7% sa prethodnih 1,2%.

Vlada Velike Britanije proširuje program kreditiranja za prevazilaženje negativnih efekata izazvanih pandemijom na podršku malim biznisima koji su snažno pogođeni krizom, što je potez za koji je Laburistička partija upozoravala da će stići prekasno za mnoge kompanije koje se nalaze u problemima. Manje od sedam dana prije nego se ukine šema koja pokriva 9 miliona zaposlenih, kada će i veliki broj poslodavaca utonuti u dugove, Ministarstvo finansija je saopštilo da će koristiti izmijenjena EU pravila o pružanju pomoći, kojima će omogućiti kompanijama koje su prethodno zatvorene zbog pandemije da pristupe vladinim programima finansiranja.

Ekonomski sekretar Ministarstva finansija Glen je izjavio da će pisati glavnim kreditorima, te će ih savjetovati da učine više za male biznise, posebno one koji su zabilježili gubitke, da budu kreditno sposobni za kredite do 5 miliona GBP. Do kraja juna više od 11 milijardi GBP kreditnih sredstava je odobreno za više od 50.000 biznisa unutar CBILS programa.

Naredni sastanak MPC BoE će se održati 6. augusta. Očekuje se da će BoE ostaviti kamatnu stopu nepromijenjenu na nivou od 0,1%, ali da će, takođe, ostaviti prostor za negativne kamatne stope i nastavak kvantitativnih olakšica ukoliko se ekonomija i dalje bude borila sa krizom. Analitičari očekuju da će BoE usvojiti stav „sjediti i čekati“.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Poslovno povjerenje JUL	-	-22	-30
2.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP) JUN	-2,0	-0,1	-4,5
3.	Broj odobrenih hipotekarnih kredita JUN	35.000	40.000	9.300
4.	Monetarni agregat M4 (G/G) JUN	-	13,1%	11,9%
5.	Nationwide cijene kuća (G/G) JUL	-0,3%	1,5%	-0,1%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR, kao i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad sa nivoa od 0,91101 na nivo od 0,90040, dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,2794 na nivo od 1,3085.

JAPAN

Premijer Abe je izjavio da Vlada ne smatra neophodnim ponovo proglašavanje vanrednog stanja zbog COVID-19, uprkos rastu broja slučajeva zaraze u zemlji.

Bivši ekonomski savjetnik premijera Abe Honda je izjavio da će redukcija poreza na promet biti efektivna u borbi protiv uticaja pandemije.

Vlada Japana očekuje da će ekonomija u ovoj godini zabilježiti kontrakciju pod uticajem sporijeg oporavka od krize izazvane COVID-19, dok se povratak ka rastu može vidjeti u narednoj godini. Reflektujući neizvjesnosti oko toga koliko dugo će pandemija potrajati, Vlada će poduzeti korake u objavljivanju nekoliko scenarija rasta za 2020 i 2021. godinu u ovoj sedmici, na osnovu toga da li će pandemija biti ubrzo prekinuta ili će biti prolongirana.

Ekonomski pokazatelji ukazuju na to da je pandemija imala snažan uticaj na automobilsku industriju Japana. Toyota, najveća kompanija u zemlji po visini prihoda, je u ovoj sedmici saopštila da je njen output u zemlji u junu bio za 37% ispod istog nivoa u godini ranije.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Kapitalna potrošnja (G/G) F I KVARTAL	-	0,1%	4,3%
2.	Ukupna industrijska aktivnost (M/M) MAJ	-3,5%	-3,5%	-7,6%
3.	Stopa nezaposlenosti JUN	3,1%	2,8%	2,9%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) P JUN	-19,3%	-17,7%	-26,3%
5.	Indeks započetih kuća (G/G) JUN	-13,0%	-12,8%	-12,3%
6.	Povjerenje potrošača JUL	-	29,5	28,4

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa nivoa od 123,70 na nivo od 124,75. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio pad sa nivoa od 106,14 na nivo od 105,83.

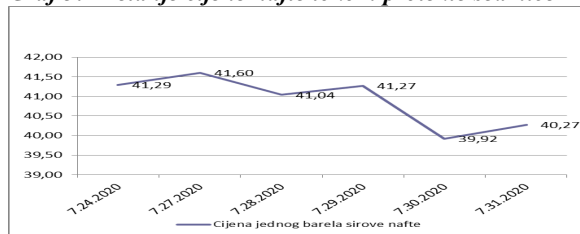
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 41,29 USD (35,42 EUR).

Tokom protekle sedmice cijena nafte se uglavnom kretala na nivou od oko 41 USD po barelu, uprkos jačanju tenzija na relaciji Kina-SAD i rastu broja zaraženih virusom COVID-19.

Kriza izazvana pandemijom je možda pokrenula dugo očekivanu prekretnicu u tražnji nafte i pojačala je fokus na aktivnostima OPEC-a. To je potaklo pojedine zvaničnike u zemljama OPEC-a da se zapitaju da li je dramatična destrukcija tražnje koja je u ovoj godini zabilježena trajna promjena, te kako najbolje upravljati ponudom u periodu kad se i mogućnosti proizvodnje nafte približavaju kraju. Reuters je prenio izjavu neimenovanog izvora da su se ljudi probudili u novoj realnosti, te da sada čak postoje i mišljenja da se tražnja za naftom nikada neće oporaviti. Sredinom sedmice cijena nafte je bilježila blagi rast nakon što su objavljeni neočekivani podaci o padu zaliha nafte u SAD. Ipak, zabrinutost za buduću tražnju za naftom usljed pojačanog širenja zaraze izazvane COVID-19 u nekim državama u SAD je uticala na obuzdavanje rasta cijene ovog energenta, tako da je već narednog dana cijena smanjena pod uticajem povećanog broja zaraženih virusom COVID-19, što je pojačalo prijetnje da može doći do ugrožavanja oporavka tražnje za naftom. Sa druge strane članice OPEC+ namjeravaju da od augusta postepeno počnu ublažavati mjere smanjenja obima proizvodnje, čime će se količina nafte na tržištu u augustu povećati za 1,5 miliona barela.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 40,27 USD (34,19 EUR). Na sedmičnom nivou cijena nafte je smanjena za 2,47%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.902,02 USD (1.631,79 EUR).

Tokom protekle sedmice cijena zlata je bilježila rast dostižući rekordno visoke nivoe. Tokom trgovanja u protekloj sedmici cijena je dostizala nivoe od preko 1.980 USD uglavnom pod uticajima produbljivanja krize u SAD izazvane pandemijom, slabljenja dolara, te neizvjesnosti oko efekata pandemije po globalnu ekonomiju.

World Gold Council je objavio da je tražnja za zlatom od strane kupaca na malo u ovoj godini oslabila, te je zabilježila pad od 17% i smanjena je na najniži nivo u posljednjih 11 godina, na iznos od 397 tona. Kao uzroci smanjene potražnje za zlatom kupaca na malo navedene su restrikcije uvedene zbog pandemije, a koje otežavaju kupovinu, i prilično visoke cijene za ove kupce. Kupovine od strane centralnih banaka su takođe u prvoj polovini godine usporile. U ovom periodu centralne banke su kupile 233 tone zlata, što je za 39% manje u odnosu na isti period prethodne godine. Ipak, slaba tražnja za fizičkim zlatom je bila više nego nadoknađena rekordnom potražnjom za ETF na zlato, što je uticalo na to da se u ovoj godini cijena zlata snažno poveća. Pod uticajem jačanja pandemije i njenog uticaja na globalnu ekonomiju investitori prepoznaju sigurnost ulaganja u zlato, te su tako investirali u fondove ETF na zlato u količini od 734 tone zlata, što je vrijednost 39,5 milijardi USD.

Pojedini analitičari poput RBC Capital Markets očekuju dalji rast cijene zlata, te se čak pominje visina cijene od 3.000 USD po unci, a kao vjerovatnoću da će doći do ovog nivoa cijene navode 40%.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.975,86 USD (1.677,59 EUR). Na sedmičnom nivou cijena zlata je povećana za 3,88%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

